

Cauza C-226/24 [Barbavi]ⁱ

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

26 martie 2024

Instanța de trimitere:

Corte d'appello di Firenze (Italia)

Data deciziei de trimitere:

8 ianuarie 2024

Apelantă:

A.M.

Intimat:

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)

CORTE DI APPELLO DI FIRENZE

Sezione lavoro [CURTEA DE APEL DIN FLORENȚA - Secția pentru litigii de muncă]

[omissis]

În cauza [omissis] inițiată de

A.M. [omissis]

apelantă în cauza repusă pe rol

împotriva

Istituto nazionale della previdenza sociale - INPS [omissis]

intimat în cauza repusă pe rol

ⁱ Numele prezentei cauze este un nume fictiv. El nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile la procedură.

și împotriva

Agenzia delle Entrate Riscossione

pârâtă în cauza repusă pe rol, în lipsă

având ca obiect: procedură de rejudecare în urma Ordonanței Corte di Cassazione - Sezione Lavoro (Curtea de Casație-Secția pentru litigii de muncă) nr. [omissis] 27 aprilie 2022

[omissis] dă prezenta

ORDONANȚĂ DE TRIMITERE PRELIMINARĂ LA CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE A UNEI CHESTIUNI DE INTERPRETARE A DREPTULUI UNIUNII EUROPENE (ARTICOLUL 267 TFUE)

LITIGIUL AFLAT PE ROLUL CORTE D'APPELLO

- 1 Procedura are ca obiect opoziția formulată de A.M. împotriva a două decizii de debit emise de INPS în luna decembrie a anului 2013 și notificate de la momentul respectiv Equitalia Centro s.p.a. (în prezent Agenzia delle entrate Riscossione), care conțin somația de plată a unor diferențe de contribuții și a unor penalități civile cu privire la muncitori agricoli pe durată determinată angajați de A.M. în cursul anului 2007, în privința cărora contribuțiile fuseseră calculate de angajatoare în funcție de orele lucrate efectiv, iar nu în funcție de timpul de lucru zilnic de 6,30 ore prevăzut de contractul colectiv de muncă la nivel național (CCMN). În mod concret:
 - decizia nr. 351 2013 00015706 01 000, privind o somație de plată a sumei de 4,1 euro, reprezentând contribuții I.V.S [contribuții pentru accidente și limită de vârstă pentru lucrătorii salariați] și penalități civile aferente, cu privire la lucrătorii agricoli angajați pe durată determinată în primul trimestru al anului 2007;
 - decizia nr. 351 2013 00015707 02 000, privind o somație de plată a sumei de 3 932,27 euro cu titlu de contribuții I.V.S [contribuții pentru accidente și limită de vârstă pentru lucrătorii salariați] și penalități civile aferente, cu privire la lucrătorii agricoli angajați pe durată determinată în trimestrul al doilea al anului 2007.
- 2 Corte d'Appello di Firenze – Sezione Lavoro (Curtea de Apel din Florența – Secția pentru litigii de muncă) [omissis], reformând hotărârea pronunțată de Tribunale di Grosseto, a respins opozițiile și a considerat întemeiată creanța care făcea obiectul deciziei de debit, pentru motivul că remunerația muncitorilor agricoli pe durată determinată trebuia raportată la timpul de lucru zilnic de 6,30 ore, iar nu la orele lucrate efectiv.
- 3 Corte di Cassazione – Sezione Lavoro (Curtea de Casație – Secția pentru litigii de muncă) [omissis] a trimis cauza spre rejudecare la Corte d'Appello (Curtea de

Apel), enunțând următorul principiu de drept: *„Contribuțiile de asigurări sociale datorate de angajatorul agricol în ceea ce privește remunerațiile plătite muncitorilor agricoli pe durată determinată se calculează, în conformitate cu articolul 1 alineatul 1 din Decretul lege nr. 338/1989 [omissis] coroborat cu articolul 40 din CCMN din 6 iulie 2006, exclusiv în funcție de orele lucrate efectiv, cu excepția cazului în care rezultă că, în realitate, cu ocazia întreruperilor ca urmare a unui caz de forță majoră, angajatorul a dispus ca muncitorul să rămână în cadrul exploatației agricole, la dispoziția sa”*.

Pe scurt, potrivit Corte di Cassazione (Curtea de Casație):

- articolul 30 alineatul 1 din CCMN din 6 iulie 2006 pentru muncitorii agricoli și pepinieriști, care prevede că *„timpul de lucru este stabilit la 39 de ore pe săptămână, respectiv la 6,30 ore pe zi”*, se limitează la a indica durata maximă a timpului normal de lucru săptămânal și zilnic, dar nu menționează nimic în ceea ce privește timpul minim de lucru;
- articolul 40 din același CCMN, care, prevăzând la alineatul 1 că *„muncitorii pe durată determinată au dreptul la plata orelor lucrate efectiv în cursul zilei”*, conține o normă incompatibilă din punct de vedere logic cu noțiunile de timp de lucru săptămânal și timp de lucru zilnic, dat fiind că nu leagă remunerația datorată de un timp de lucru prestabilit și care poate fi definit în mod general și abstract;
- prevederea amintită, inspirată de caracterul specific al muncii agricole pe durată determinată, este pe deplin coerentă cu dispozițiile articolului 16 alineatul 1 litera g) din Decretul legislativ nr. 66/2003, care, în transpunerea Directivelor 93/104/CE și 2000/34/CE, menționează că muncitorii agricoli pe durată determinată sunt excluși din domeniul de aplicare al reglementării privind durata normală a timpului de lucru săptămânal;
- [omissis] [*considerații suplimentare irelevante pentru întrebarea preliminară*]
- articolul 1 alineatul 1 din Decretul lege nr. 338/1989 [omissis] prevede – în ceea ce privește contribuțiile – că remunerația care trebuie luată ca bază pentru calcularea contribuțiilor de asigurări sociale nu poate fi mai mică decât quantumul remunerațiilor stabilit prin legi, prin regulamente, prin contracte colective încheiate de cele mai reprezentative organizații sindicale naționale sau prin acorduri colective ori prin contracte individuale (iar, în privința lucrătorilor agricoli pe durată determinată, remunerația datorată în temeiul convenției colective este tocmai remunerația convenită în funcție de orele lucrate);
- la o concluzie contrară, în ceea ce privește calcularea contribuțiilor în funcție de orele lucrate efectiv, nu s-ar putea ajunge nici *„ținând seama de jurisprudența comunitară citată în hotărârea atacată, referitoare la interdicția privind [omissis] discriminarea lucrătorilor pe durată determinată prevăzută în clauza 4 din Directiva 99/70/CE, din moment ce [...] interdicția menționată privește raportul de muncă dintre părți și poate, cel mult, să legitimeze eventuale pretenții*

ale lucrătorului privind obținerea unei sume mai mari decât cea care i a fost plătită în mod concret, dar în mod cert nu poate conferi organismului de securitate socială dreptul la o creanță diferită și mai mare cu titlu de contribuții de asigurări sociale, întrucât materia raportului de contribuție nu intră în domeniul de aplicare al dispozițiilor dreptului Uniunii”.

- 4 [A.M.] a reluat procedura solicitând, în temeiul principiului de drept formulat de Corte di Cassazione (Curtea de Casație), anularea deciziilor de debit care fac obiectul opoziției, întrucât a plătit deja contribuția în privința muncitorilor agricoli pe durată determinată, pe care a calculat o în funcție de orele lucrate efectiv.
- 5 INPS a participat la procedura de rejudecare, ridicând problema dacă principiul de drept formulat de Corte di Cassazione (Curtea de Casație) respectă interdicția privind discriminarea prevăzută în clauza 4 din Directiva 1999/70/CE privind acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată, încheiat între CES, UNICE și CEEP, care, la punctul 1, prevede: *„În ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă, angajații cu contract pe durată determinată nu sunt tratați într-un mod mai puțin favorabil decât lucrătorii cu contract pe durată nedeterminată comparabili, numai pentru că aceștia au un contract sau un raport de muncă pe durată determinată, cu excepția cazului în care tratamentul diferențiat este justificat de motive obiective.”*

Potrivit INPS, a considera că contribuțiile pentru muncitorii agricoli pe durată determinată trebuie plătite în funcție de remunerația calculată pentru orele lucrate efectiv (astfel cum se prevede la articolul 40 din CCMN), iar nu în funcție de timpul de lucru zilnic de 6,30 ore, precum în cazul muncitorilor agricoli angajați pe durată nedeterminată (astfel cum se prevede la articolul 30 din CCMN), indiferent de numărul de ore lucrate, deși îndeplinesc aceleași sarcini, presupune, pentru cei dintâi, un tratament mai puțin favorabil pe planul securității sociale, atât în ceea ce privește contribuțiile datorate de angajator, cât și în ceea ce privește prestațiile de securitate socială recunoscute de INPS, care, întrucât se raportează la contribuții, vor fi probabil inferioare celor de care vor putea beneficia cei din urmă.

În plus, dacă funcția principiului nediscriminării este de a asigura că utilizarea contractului de muncă pe durată determinată nu aduce atingere poziției lucrătorului în cauză, plasându-l într-o situație mai nefavorabilă decât cea a lucrătorului angajat pe durată nedeterminată, expresia *„condiții de încadrare în muncă”* menționată în clauza 4 citată anterior nu trebuie înțeleasă în sens restrictiv, limitat numai la tratamentele aplicate de angajator, ci într-un sens mai larg, care să includă toate efectele juridice care se răsfrâng asupra poziției de drept material a lucrătorului și asupra celei a angajatorului, inclusiv, așadar, asupra poziției de securitate socială, atât în ceea ce privește cuantumul contribuțiilor, cât și în ceea ce privește cuantumul corelat al prestațiilor de securitate socială, în cursul raportului de muncă sau după încetarea acestuia.

Prin urmare, INPS a solicitat prezentei instanțe să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții de Justiție a Uniunii Europene următoarele întrebări preliminare:

[*omissis*] [*întrebări similare cu cele formulate ulterior de instanța de trimitere*]
 [*omissis*] Pe fond, la încheierea procedurii de trimitere preliminară, INPS a solicitat respingerea acțiunii părții adverse ca neîntemeiată în fapt și în drept.

În schimb, Agenzia delle Entrate Riscossione a lipsit de la judecată.

- 6 Prin note ulterioare, depuse la 30 iunie 2023, [A.M.] a solicitat respingerea cererii de trimitere preliminară [*omissis*] întrucât contribuția obligatorie de asigurări sociale nu intră în domeniul de aplicare obiectiv al Directivei 1999/70/CE și întrucât această directivă nu are efect orizontal, ci doar vertical, și, prin urmare, nu poate fi invocată în raporturile dintre INPS și angajator;
- [*omissis*] [*argumente de drept procedural intern*] [*omissis*] [*procedura internă*]

MOTIVELE DECIZIEI

- 7 Prezenta instanță, chemată să decidă în cadrul procedurii de rejudecare, este obligată, potrivit dreptului intern, să respecte hotărârea pronunțată de Corte di Cassazione (Curtea de Casație), întrucât articolul 384 din Codul de procedură civilă prevede în mod expres că instanța de rejudecare trebuie să se conformeze principiului de drept și, în orice caz, celor statuate de Corte di Cassazione (Curtea de Casație) [a se vedea cel mai recent hotărârea Corte di Cassazione (Curtea de Casație) nr. 27155/2017 cu privire la efectul obligatoriu al principiului de drept enunțat de instanța de control judiciar].
- 8 Obiectul procedurii, în stadiul actual al judecării cauzei, privește, așadar, aplicarea în speță a normei potrivit căreia angajatoarea, apelanta din prezenta procedură, avea obligația de a plăti contribuțiile pentru muncitorii agricoli pe durată determinată în funcție de orele lucrate efectiv.
- 9 Dispozițiile naționale aplicabile sunt cele cuprinse la articolul 40 din CCMN din 6 iulie 2006 pentru muncitorii agricoli și pepinieriști, în măsura în care prevede că „*muncitorul pe durată determinată are dreptul la plata orelor lucrate efectiv în cursul zilei*”, astfel cum a fost interpretat de Corte di Cassazione (Curtea de Casație), și la articolul 1 alineatul 1 din Decretul lege nr. 338/1989 [*omissis*], care raportează quantumul contribuțiilor la remunerație, în conformitate cu principiul potrivit căruia remunerația care trebuie luată ca bază pentru calcularea contribuțiilor de asigurări sociale nu poate fi mai mică decât quantumul remunerațiilor stabilit prin legi, prin regulamente, prin contracte colective încheiate de cele mai reprezentative organizații sindicale naționale sau prin acorduri colective ori prin contracte individuale, în cazul în care din acestea rezultă o remunerație mai mare decât cea prevăzută de contractul colectiv. Potrivit acestei dispoziții, aplicând principiul de drept enunțat de Corte di Cassazione (Curtea de Casație), în cazul muncitorilor agricoli pe durată determinată,

contribuția ar trebui plătită în funcție de orele lucrate efectiv, pentru că numai pentru acele ore ar avea lucrătorii dreptul la remunerație, conform prevederilor contractului colectiv.

Prezenta instanță arată de asemenea că articolul 30 din același CCMN, în ceea ce privește lucrătorii pe durată nedeterminată, prevede, dimpotrivă, că *„timpul de lucru este stabilit la 39 de ore pe săptămână, respectiv la 6,30 ore pe zi”*, astfel încât angajatorul este totuși obligat să remunereze lucrătorul pentru timpul menționat, inclusiv în ipoteza în care nu solicită prestarea acestuia și cu excepția situațiilor de întrerupere a muncii ca urmare a unui caz de forță majoră, și să plătească contribuțiile la nivelul remunerației corespunzătoare.

- 10 Prezenta instanță are îndoieli cu privire la faptul că principiul de drept enunțat de Corte di Cassazione (Curtea de Casație) este conform cu dreptul Uniunii, în special cu clauza 4 din Directiva 1999/70/CE privind munca pe durată determinată, și apreciază că sunt întrunite condițiile pentru trimiterea preliminară la Curtea de Justiție, astfel cum a solicitat INPS.

Admisibilitatea trimiterii preliminare potrivit dreptului intern

11 [omissis]

12 [omissis]

13 [omissis]

[omissis] [jurisprudența națională și cea a Uniunii în temeiul cărora trimiterea preliminară la Curtea de Justiție este admisibilă]

Aplicabilitatea dreptului Uniunii Europene în speță

- 14 Pe de altă parte, pe fond, prezenta instanță consideră că dreptul Uniunii este aplicabil în speță, în ceea ce privește principiul nediscriminării prevăzut în clauza 4 din Directiva 1999/70/CE privind acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată, încheiat între CES, UNICE și CEEP, care, la punctul 1, prevede: *„În ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă, angajații cu contract pe durată determinată nu sunt tratați într-un mod mai puțin favorabil decât lucrătorii cu contract pe durată nedeterminată comparabili, numai pentru că aceștia au un contract sau un raport de muncă pe durată determinată, cu excepția cazului în care tratamentul diferențiat este justificat de motive obiective.”*

- 15 În primul rând, sunt repuse în cauză *„condițiile de încadrare în muncă”*, noțiune care nu trebuie interpretată în mod restrictiv, ci în sens larg, și anume în sensul că include toate beneficiile care sunt plătite de angajator lucrătorului în temeiul raportului de muncă și privește, așadar, și quantumul remunerației (Hotărârea din 13 septembrie 2007, Del Cerro Alonso, C-307/05, Hotărârea din 12 decembrie 2013, Carratù, C-361/12, și Hotărârea din 15 aprilie 2008, Impact, C-268/06).

Potrivit hotărârii pronunțate în cauza Del Cerro Alonso, textual, „*intră [...] în domeniul de aplicare al articolului 137 alineatul (1) litera (b) CE și, prin urmare, al Directivei 1999/70 și al acordului-cadru adoptat pe această bază, să se decidă dacă, în aplicarea interdicției de discriminare prevăzute la clauza 4 punctul 1 din acest acord-cadru, trebuie să se acorde un element de remunerare, ca o condiție de angajare, unui lucrător pe durată determinată în aceeași măsură ca unui lucrător pe durată nedeterminată*” (punctul 47). Astfel încât noțiunea de „condiții de încadrare în muncă” egale trebuie interpretată în sensul că include remunerațiile, al căror quantum ține în mod clar de ordinile juridice naționale, dar care nu pot fi determinate în mod diferențiat în detrimentul lucrătorilor pe durată determinată, numai pentru că au un contract de muncă pe durată determinată, cu excepția cazului în care tratamentul diferențiat este justificat de motive obiective.

- 16 Astfel, în speță, sub un prim aspect, este repusă în cauză în mod direct remunerația convenită muncitorilor agricoli pe durată determinată, dat fiind că, potrivit ordinii juridice interne, contribuțiile, și anume prestația revendicată de INPS, sunt datorate în funcție de remunerația integrală convenită lucrătorilor salariați.
- 17 În plus, sub un alt aspect, apreciem că în noțiunea de „condiții de încadrare în muncă” sunt incluse și contribuțiile pretinse de INPS, întrucât acestea servesc la acordarea prestațiilor de securitate socială în sistemele profesionale de pensii, și anume prestații care intră de asemenea în sfera noțiunii de remunerație [din dreptul Uniunii] (a se vedea Hotărârea din 17 mai 1990, C-262/88, precum și Hotărârea din 13 noiembrie 2008, Comisia/Italia, C-46/07, și Hotărârea din 15 aprilie 2008, Impact, C-268/06, potrivit căreia fac parte din această noțiune „*pensiile care depind de un raport de încadrare în muncă dintre lucrător și angajator, cu excepția pensiilor obligatorii de securitate socială care depind mai puțin de un astfel de raport decât de considerente de ordin social*”).
- 18 Astfel, Directiva 2006/54 definește drept sisteme profesionale de securitate socială sistemele de protecție împotriva riscurilor de boală, invaliditate, bătrânețe, accident de muncă, boală profesională și șomaj, care se află în afara reglementării prevăzute de Directiva 79/7/CEE (privind sistemul de securitate socială de drept comun) și care au ca obiect „*furnizarea către lucrători, salariați sau lucrătorii care desfășoară activități independente, grupați în cadrul unei întreprinderi sau al unui grup de întreprinderi, al unei ramuri economice sau sector profesional sau interprofesional, prestații destinate să completeze prestațiile sistemelor de securitate socială prevăzute de lege sau să se substituie acestora, indiferent dacă afilierea la aceste sisteme este obligatorie sau facultativă*”.

Este vorba despre o noțiune adoptată în mod constant de instanța Uniunii, din care se poate deduce că ceea ce diferențiază sistemele profesionale de securitate socială de sistemul de securitate socială de drept comun nu este finalitatea socială a protecției sau natura riscurilor care fac obiectul protecției, ci mai degrabă categoria beneficiarilor și motivul care justifică raportul: sistemele de securitate socială acordă prestații în beneficiul tuturor persoanelor, în temeiul legii și potrivit

unor criterii de solidaritate și de susținere a categoriilor mai vulnerabile, în timp ce sistemele profesionale furnizează prestații de completare sau de substituire a celor acordate de sistemele de securitate socială publică prevăzute de lege, în beneficiul lucrătorilor care fac parte dintr-o întreprindere, dintr-o ramură economică sau dintr-un sector profesional, ca parte integrantă a raportului lor de muncă.

- 19 În speță, sunt în discuție contribuțiile destinate acordării unor prestații care depind de raportul de muncă, a căror valoare este proporțională cu durata raportului de muncă și care sunt legate de cuantumul remunerației, dat fiind că contribuțiile depind de cuantumul remunerației. Cu consecința că un quantum mai mic al remunerației, care conduce la un quantum mai mic al contribuțiilor, determină de asemenea o reducere a prestațiilor de securitate socială, în detrimentul evident al lucrătorilor individuali, sporind în același timp costurile suportate de colectivitate pentru acordarea în favoarea acestor lucrători a unor prestații aflate integral în sarcina sistemului de securitate socială.
- 20 Referitor la aspectul examinat, în prezenta cauză sunt în discuție, așadar, și prestațiile care pot fi acordate muncitorului agricol pe durată determinată, care, având dreptul la o remunerație calculată numai pentru orele lucrate efectiv, față de garanția asigurată lucrătorilor pe durată nedeterminată de a primi întotdeauna o remunerație minimă stabilită prin convenția colectivă, independent de orele lucrate efectiv, va putea beneficia de prestații cu o valoare fără îndoială mai mică.
- 21 În orice caz, nu se poate pune sub semnul întrebării faptul că, în speță, este vorba despre „condițiile de încadrare în muncă” la care se referă clauza 4 din Directiva 99/70/CE și, prin urmare, că ne aflăm în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii.
- 22 Nici sectorul agricol nu este exclus din domeniul de aplicare al directivei menționate.
- 23 În plus, în ceea ce privește efectul doar vertical al directivei, care, potrivit apărării apelantei, nu ar putea fi invocat într-un litigiu între particulari, acest argument este infirmat în primul rând de faptul că directiva în discuție a fost transpusă în mod corespunzător în ordinea juridică națională prin Decretul legislativ nr. 368/2001, care, la articolul 6, consacră principiul nediscriminării și în cadrul sistemului italian (în prezent, în același sens, articolul 25 din Decretul legislativ nr. 81/2015), rezultând astfel efectul inclusiv orizontal în raporturile dintre particulari și dintre particulari, pe de o parte, și organisme, pe de altă parte.
- 24 În al doilea rând, principiul nediscriminării este un principiu general al dreptului Uniunii care are efect direct deplin și în situații orizontale, cel puțin în cazurile în care a fost prevăzut în izvoare de drept derivat, așa cum, în speță, este cazul Directivei 99/70/CE (a se vedea Hotărârea din 19 ianuarie 2010, Kucukdeveci, C-555/07).
- 25 În sfârșit, trebuie să se aibă în vedere că interdicția cuprinsă în clauza 4 punctul 1, citată anterior, a fost considerată necondiționată și suficient de precisă încât nici să nu fie necesare acte de transpunere a directivei în ordinea juridică internă, cu

- singura excepție privind justificările întemeiate pe motive obiective (acestea fiind supuse controlului jurisdicțional, Hotărârea Impact, C-268/06, p. 65 și 68), care trebuie înțelese ca având în vedere împrejurări „*precise și concrete ce caracterizează o activitate determinată*” (Hotărârea Del Cerro Alonso, C-307/05, p. 53-58).
- 26 Prin urmare, odată ce s-a stabilit că clauza 4 punctul 1 din directiva în discuție este aplicabilă remunerațiilor muncitorilor agricoli pe durată determinată și contribuțiilor corelative, se apreciază că, în realitate, principiul de drept enunțat de Corte di Cassazione (Curtea de Casație) în ceea ce privește calcularea contribuțiilor pe care angajatorul trebuie să le plătească în funcție de orele lucrate efectiv implică încălcarea acestei clauze, întrucât realizează un tratament mai puțin favorabil decât cel rezervat muncitorilor agricoli pe durată nedeterminată, fără a exista motive obiective reale.
- 27 În ceea ce privește comparabilitatea între cele două categorii, este dincolo de orice îndoială și necontestat faptul că muncitorii agricoli pe durată determinată îndeplineau aceleași sarcini ca cei angajați pe durată nedeterminată [*omissis*].
- 28 În ceea ce privește tratamentul mai puțin favorabil, este cert că din aplicarea principiului de drept formulat de instanța de control judiciar ar rezulta un tratament mai nefavorabil pentru muncitorii pe durată determinată în raport cu muncitorii pe durată nedeterminată comparabili, dat fiind că, în raporturile de muncă pe durată determinată din agricultură, și numai în acestea, angajatorul ar fi liber să stabilească în mod unilateral conținutul obligațiilor reciproce ale părților, cea privind prestarea muncii și cea privind remunerația, și, în consecință, cuantumul contribuțiilor și, ulterior, cuantumul prestațiilor de securitate socială, în timp ce muncitorilor pe durată nedeterminată le este asigurată totuși o remunerație zilnică minimă, calculată pentru 6,30 ore, independent de munca prestată în realitate, cu efectele care decurg din aceasta asupra contribuțiilor și asupra prestațiilor aferente acordate de INPS.
- 29 În ceea ce privește inexistența unor motive obiective ale tratamentului diferențiat, trebuie subliniat că niciuna dintre părți nu arată care sunt asemenea motive obiective, care trebuie să aibă în vedere împrejurări „*precise și concrete ce caracterizează o activitate determinată*” (Hotărârea Del Cerro Alonso, C 307/05, p. 53 58), în timp ce, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție, această noțiune impune ca diferența de tratament să fie justificată de existența unor „*elemente precise și concrete ce caracterizează condiția de încadrare în muncă în cauză, în contextul specific în care se înscrie aceasta și în temeiul unor criterii obiective și transparente, pentru a se putea asigura că această diferență răspunde unei necesități reale, că este de natură să asigure îndeplinirea obiectivului urmărit și că este necesară în acest scop*” (Hotărârea din 19 octombrie 2023, Lufthansa CityLine, C-660/20).
- 30 În speță, nu există împrejurări obiective legate de efectuarea prestației și nici elemente precise și concrete care să permită să se concluzioneze în sensul

necesității reale a tratamentului diferit rezervat lucrătorilor pe durată determinată, având în vedere și faptul că riscurile specifice activității agricole, determinate de impactul deosebit al condițiilor meteorologice imprevizibile, privesc toate prestațiile, fără a avea vreo relevanță tipul de angajare.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Curtea

având în vedere articolul 267 TFUE

adrează Curții de Justiție următoarele întrebări preliminare

1) Clauza 4 punctul 1 din acordul-cadru trebuie interpretată în sensul că se opune [dispoziției] unei convenții colective naționale precum cea care figurează la articolul 40 din CCMN [contractul colectiv de muncă la nivel național] din 6 iulie 2006 pentru muncitorii agricoli și pepinieriști, astfel cum a fost interpretată de Corte di Cassazione (Curtea de Casație) în mod obligatoriu pentru instanța de trimitere, care, în ceea ce privește muncitorii agricoli pe durată determinată, recunoaște dreptul la plata orelor lucrate efectiv în cursul zilei, spre deosebire de articolul 30 din același CCMN, care, în privința muncitorilor agricoli pe durată nedeterminată, recunoaște dreptul la remunerație, pe care îl raportează la o zi de lucru de 6,30 ore?

2) În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea precedentă, clauza 4 punctul 1 din acordul-cadru trebuie interpretată în sensul că și stabilirea cuantumului contribuției obligatorii de asigurări sociale datorate în favoarea lucrătorilor agricoli pe durată determinată în cadrul unui sistem profesional de securitate socială face parte din condițiile de încadrare în muncă, astfel încât acesta trebuie stabilit pe baza aceluiași criteriu precum cel prevăzut pentru lucrătorii agricoli pe durată nedeterminată și, așadar, pe baza timpului de lucru zilnic prevăzut de convenția colectivă, iar nu a orelor lucrate efectiv?

Dispune suspendarea judecării cauzei până la publicarea deciziei Curții de Justiție cu privire la întrebările menționate.

Dispune transmiterea, prin grija grefei, a prezentei ordonanțe la Curtea de Justiție a Uniunii Europene [omissis].

[omissis], Florența, 8 ianuarie 2024

[omissis]